

ज्वज्वलपा वाःपौ

JWOJALAPA NEPALBHASA WEEKLY

दैं: ६ ल्या: ११ पूर्णाङ्क: ६३

ने. सं. ११३५ यंलाथ्व पुन्हि आइतवा: २०७२ आश्विन १० गते आइतवार (Sep- 27, 2015) मू: ५/- (न्यातका)

रत्नपार्कय् महाकवि सिद्धिदासया भ्वाता

भ्वाता तया नेपालभाषाया महाकवियात श्रद्धाञ्जली

नेपालभाषाया प्यंग: थां मध्ये छग: थां महाकवि सिद्धिदास महाजुया भ्वाता थ्व हे वइगु असोज १२ गते सुथसिया ७.३० ता:इलय् भोताहिनि रत्नपार्क ट्राफिक आइलाण्डय् पलिस्था याइगु जुगु दु ।

थुगु निहं ११३५ यलागा २ महाकवि सिद्धिदास महाजुया १४९ वःगु बुन्हिया लसता ला:का सिद्धिदास स्मृति समाजया ग्वसालय् थुगु भ्वाता तयेत्यंगु खः । नेपालभाषा ख्य:यापिं थीथी व्यक्तित्वपिं मुना थनि दच्छि न्हयवनिसें हे सिद्धिदास महाजुया भ्वाता रत्नपार्क लागाय् तयेगु नितिं कुत: यानाच्वंगु खः । उकिया नितिं सिद्धिदास स्मृति समाज तर्क नीस्वना लागतार रुपं ज्या यानाच्वंगु खः ।

खाली जुयाच्वंगु थासय् अथे भ्वाता तयेगु नितिं निरन्तर रुपं कुत: याना अन्तत: येँ महानगरपालिकां स्वीकृत बिइवं भ्वाता तयेगु ज्या अन्तिम चरणय् थ्यंगु खः । महाजुया भ्वाता दयेकेगु ज्या यलय् जुयाच्वंगु खः । महाकवि सिद्धिदास महाजुया भ्वाताया उलेज्या येँ महानगरपालिकाया कार्यकारी अधिकृत रुद्र सिंह तामागं यानादीत्यंगु खः ।

महाकवि सिद्धिदास महाजुया १४९ वःगु बुन्हिया लसता दँय दँस थें नेपालभाषा मंका: खल: नं उगु निहं असोज १२ गते सुथसिया ५.३० ता:इलय् नसंचा उलेज्या याइगु जूगु दु । महाकवि सिद्धिदास महाजुया बुदिया लसताय् मंका: खल:पाखें सुथ न्हापां नसंचा हुलेगु ज्या येँय् याना वयाच्वंगु खः ।

नेपालभाषाया महाकवि सिद्धिदास महाजुया भ्वाता तइगु धइगु छगू कथं जनस्तरं महाकविप्रतिया श्रद्धाञ्जली प्वंकेगु ज्या खः । थुगु ज्यायात नेपालभाषा ख्य:यापिन्सं बांला:गु ज्या यायेत्यंगुया छगू नमुना खः धका: मनूतय्सं तायेकाह:गु दु ।

महाकवि सिद्धिदास महाजुया म्हासिका

महाकवि सिद्धिदास महाजु नेपाल संवत् ९८७ यंलागा दुतिया कुन्हु येँ केलत्वा:या क्वाछें ननिइ वूगु खः । वय्क:या मांया नां हर्षलक्ष्मी अले वय्क:या अबु लक्ष्मीनारायण महाजु खः ।

सिद्धिदासया मर्चानिसं हे साहित्य प्रति त:धंगु रुची दुगु लानाच्वना मर्चातिनिबलय् हे वय्कलं चखु-बखुंतय्गु म्येनिसं कया:

छ:पिनि सिल: तर्क च्यादीगु दु । लिपा वना: वय्कलं सत्यसति खण्डकाव्य, न्हयगू काण्ड पूर्वगु सिद्धि रामायण महाकाव्यनिसं सम्बादु, सज्जन हृदयाभरण, शुकरम्भा संवाद आदि याना: बास:गुलिं मल्याक सफू च्याया: नेपालभाषा साहित्यया धुकू जायेकादीगु दु । वय्कलं च्यादीगु आपालं कृतित आ: तर्क अप्रकाशित तिनि । वय्क: दुबलय् वय्क:या छगूयां छगू हे जक कृति पिहां व:गु लानाच्वन ।

देय् छगुलिं हे राणातय्गु कुर शासनया पंजाय् लानाच्वंगु उगु इलय् नेपालभाषाया काव्यया माध्यमं वय्कलं जागरणया स: ख्येकादीगु खः । वय्क:यात भी कवि चित्तर हृदय जुं नेपालभाषाया प्यंग: थां मध्ये छग: मूथां कथं कयादीगु दु ।

उगु इलय् स:सिउपिं मनूतय् दथुइ साप हे ज्ञां दुम्ह, बुद्धि दुम्ह व बांलाक आख: च्ये स:म्ह कथं जा:म्ह जूसां सिद्धिदास ज्यूता:छिं हे सुख धा:सा मसिउ । अथेसां छफुति हे हरेस मनसं नेपालभाषा साहित्यया धुकू जायेकेगु लिसं साहित्यया माध्यमं सामाजिक चेतना थनेगु व देशय् जागरण हयेत थ:गु हे पहलं मदिक कुत: धा:सा यानां तुं भाल । “उद्योगीया छेंस लक्ष्मी दुहां वइ” धया: मनूतय्त कर्मशील जुइत ह:पा: बियां जिल ला, राजनीति मसिउम्ह जुजु जुइ फइ मखु धया: राजनीतिक सन्देश बियां जिल ला, “गबलय् तर्क भीसं मूर्ति पूजा याइ अबलय् तर्क सुख सी मखु धया: जागृत यानां जिल ला, “भाषा म्वा:सा जाति म्वाइ” धया: भाषिक चेतना थनां जिल ला सिद्धिदास महाजु मदिक थ:गु च्वसाया बलं हालां तुं च्वनादिल ।

महाकवि सिद्धिदास नेपाल संवत् १०५० स थ:गु नश्वर देह त्याग याना वंसां भीगु नुगलय् म्वानां तुं च्वंगु दु । वय्क:या कृति वय्क:यात अमर याना थकूगु दु ।

तपाईको टोलमा भएका घटना कीर्तिपुरको समाचार बनाउने हो भने तपाई एक कल फोन गर्नुस् हामी तपाईको टोलको समाचार कीर्तिपुरको समाचार बनाईदिनेछौं

कीर्तिपुरको
चित्रण

किपुलिं पिदनाच्वंगु कीर्तिपुर सन्देश वा:पौ व ज्वज्वलपा: वा:पौया ग्राहक जुइगु नितिं स्वापू तयादिसँ

कार्यालय: निखासी टोल: कीर्तिपुर नपा-३
फोन नं.: ४३३३००७, ९८४१४०१०७७

ज्वज्वलपा वा:पतिइ छिगू चिनाखँ/बाखँ/हाइकू विज्ञापन व मेमेगु च्वसू पिथनेगु जूसा जिमित स्वापू तयादिसँ

सकलसिगु मंका: स:

ज्वज्वलपा वाःपौ

ज्याकू: निखासी त्वा: किपू नपा-३ फोन ल्या: ४३३३००७, ९८४१७६८१४३ ई-मेल : jwojalapaweekly@gmail.com

ज्ञानबहादुर महर्जन

सल्लाहकार
श्रीकृष्ण महर्जन

प्रकाशक:

नजरराम महर्जन

सम्पादक

श्रीकृष्ण तण्डुकार

ले-आउट:

ज्वजलपा डेस्कटप

संवाददाता

भरत महर्जन, निरजमान सिंह

थाकू

प्रिन्ट स्काई, यें

ज्याकू: निखासी त्वा: किपू नपा-३

फोन ल्या: ४३३३००७, ९८४१७६८१४३

ई-मेल : jwojalapaweb@gmail.com

सम्पादकिय

वार्ता मजगु कारण गनं जस कायेत जकं मखुला ?

अधिकारया नितिं धका: मधेसी व थारुतय्सं यानाच्चंगु आन्दोलनयात सम्बोधन यायेगु नितिं वार्ता यायेगु धका: निर्णय याना स्वंगू राजनीतिक दल व सरकारं तःक्वःमछि हे वार्ताया नितिं आह्वान याये धुंकूगु अवस्था दु । लगातार रुपं वार्ताया आह्वान जक यात तर वार्ताया वातावरण तयार यायेगु ज्या स्वयं सरकारं मयात धका: आन्दोलनरत पक्षं धयाच्चंगु दु ।

आ:या अवस्थाया सेनायात ब्यारेकय् यंकेगुनिसें आन्दोलनरत पक्षया मागयात राजनीतिक रुपं सम्बोधन यायेगु अले घा:पा: जूपिन्त वास: यायेगु ज्या याये धका: सरकार पक्षं घोषणा यायेवं हे वार्ताया वातावरण तयार जुइगु यक्व संभावना दु । तर सरकार व स्वंगू प्रमुख दलया नेतातय्सं वार्ताय् वयेमाल धका: धायेगु अले थ:पिं राष्ट्रवादी आन्दोलनरत पक्ष भारतया योजना कथं संचालन जुयाच्चन धका: धायेगु ज्या तर्क खुलेआम यानाच्चंगु दु । उकि मध्ये नं दक्ले अप्व: एमालेया अध्यक्ष केपी शर्मा ओली आन्दोलनकारीया मागया विपक्षय् कडा रुपं प्रस्तुत जुयाच्चंगु दु ।

न्हूगु संविधान निर्माण याये धुंकूगु अवस्थाया पुलांगु सहमति कथं आ: सरकारया नेतृत्व यायेगु थ:गु पा: व:गु अले वर्तमान सरकारया आयु छुं वा: जक दनीगु अवस्थाया थ्व इलय् वार्ता याना समस्या समाधान जुल धा:सा संविधान निर्माण या:गु व आन्दोलनरत पक्षया माग सम्बोधन याना समस्या समाधान या:गुया जस नं कांग्रेसयात हे वनी धका: थ: प्रधानमन्त्री जुइ धुंका: जक समस्या समाधान यायेगु कथंया वार्ता याना वनेगु योजना सहित नेता ओली न्हयचिलादीगु मखुला धका: थ्व इलय् न्हयस: ब्वलना व:गु दु ।

मुक्तक ज्ञानीराजया

मुक्तक निपू

छाय जित: पालि त:या धू धका न्हुइत स्वया
छाय थ: हे जक दक्ले त:धम्म जुइत स्वया
पोले मते आ मना त:गु आलु थें दु घा: यात
छाय बा:गु नुग:यात मलू सुकां सुइत स्वया ।

छंगु साथ मदु जिउँ-तिउँ म्वाना च्वना
घा:ल्व मंकेत भचा भचा त्वना च्वना
सदां प्यपुना च्वने धा:म्हं धोखा बिसेंली
फ्यासुगु न्हिलासु न्हिला म्वाना च्वना ।

संविधान छु ख्वालं स्वीकार यायेगु

सानुराजा शाक्य

मृत्युपत्र तयार जूगु लसताय गर्व तायेका गुकथं दिपावली यायेगु ? संविधान जारी जूगु दिनय् गनं दिपावली जुल गनं ख्युंका: ब्लैक आउट जुल । भण्डै स्वंगू दर्जन जनताया लासय् जारी जूगु संविधान जारी जूगु दिनय् तर्क छम्ह प्रदर्शनकारीयात हत्या याना: राज्यं घोषणा या:गु संविधान खना: लयतायेगु धइगु नेपा:या अखण्डता मल्यनीगु जूगु लसताय लयतायेगु ख: । नेपा:या उत्पीडित समुदायया पहिचान व कार्यान्वयन जुइगु अधिकारं वन्चित जुइका: संविधान बल धका: खुसी व्यक्त छु ख्वालं यायेगु ? नेपा:या हे जनतात मध्ये थारु, मग: व मधेसीतय्त अपमान याना: जारी जूगु संविधान नेवा:, राई, लिम्बु, तमु, शेर्पा लगायत आदिवासी जनजातितय्त पहिचानयात अस्वीकार याना: जारी जूगु संविधान खना: भी नेवा:त शासकवर्ग खुसी जूगु खना: खुसी जुइगु कि उत्पीडित समुदायया मनय् घा: ला:गु चायेका: असन्तोष व्यक्त यायेगु धइगु निर्णय भीगु हे ख: ।

संविधान जारी या:पिं शासक वर्गया छथ: नेतातय्त नितिं जिन्दगी दकल्य् भिंगु ज्या यानागु घोषणा सही कि गलत धइगु इलं जक प्रमाणित याइ तर देसया त:धंगु हिस्सा थारु, मधेसी अधिकांश जनतां थ्व संविधानयात अपनत्व काये फइगु अवस्था मदु । उमिगु मनय् थुलि दुघा: दु कि थ्व घालय् इलय् बास: याये मफुत धा:सा यक्व ई पिया दी म्वा: भिदै दुने थ्व संविधानया हविगत खनेदइ । आदिवासी जनजाति थारु धुंका: मग:तय् मनय् नं घा: याना: संविधान जारी जूगु दु । मग:तय् पुखौली थाय्यात स्वंगू प्रदेशय् ब्वथला या:गु प्रदेश विभाजनं मग:त नं सन्तुष्ट जुइफयाच्चंगु

मदु । गनतक मेमेगु आदिवासी जनजातिया अधिकारत थ्व संविधानं सुरक्षित यात धइगु गुलिसितं लगे जूगु दु थुज्व:गु म्हगस भंग जुइत नं यक्व ई पियाच्चने माली मखु ।

आदिवासी जनजाति दृष्टिकोणं यक्व मुद्दात थ्व संविधानं संबोधन हे या:गु मदु । पहिचानया लिधंसाय् प्रदेश विभाजनया मागयात अस्वीकार याना: दयेकूगु प्रादेशिक विभाजनं आदिवासी जनजातिया पहिचानयात संबोधन याये फइगु अवस्था मदु । राष्ट्रिय स्तरय् आदिवासी जनजातिया स्थान अन्तरिम संविधानं वियात:गु अधिकार स्वया प्रतिगमनपाखे उन्मुख जूगुलिं केन्द्रया राज्य सत्ताय् आदिवासी जनजाति व मधेसीतय्त स्थान आ: स्वया अफ अफ: म्हो जुइगु प्रतिगमन ख:कि अग्रगमन ? केन्द्रया प्रतिनिधिसभाय् समानुपातिक प्रतिनिधित्व म्हो जूगु दु । आदिवासी जनजाति आयोग दयेकेगु व्यवस्था दुसां आदिवासी जनजातिया प्रतिनिधित्व जनसंख्या लिधंसाय् राज्यय् प्रतिनिधित्व जुइगु सुनिश्चितता मदुतले नेपालय् आदिवासी जनजातिया उत्थान संभव जुइमखु । गुलिसितं नेपा:या फुक्क मातृभाषायात राष्ट्रिय मान्यता दु धका: संविधानय् च्व:गुलिं त:धंगु हे उपलब्धी जूगु ताल जुइ तर छम्ह मिखा कांम्हेसित “नेत्रवहादुर” नां छुइवं तुं वं मिखां खनीगु मखु । फुक्क मातृभाषायात राष्ट्रिय मान्यता दत छे धायेगु तर नेपा:या सरकारी ज्याया नितिं खस नेपाली भाय्जक संविधानं अधिकार वियात:गु धइगु मातृभाषायात राष्ट्रिय भाय् कथं संविधानं थाय् बिल धइगु मिखां कांम्हेसित “नेत्रवहादुर” नां छुइगु थें जक ख: ।

गन तर्क मातृभाषाया सवालय् प्रदेशय् छयले फइ धका: वियात:गु अधिकारया खं ख: थ्व नं थुकथं प्रदेशया सिमांकन जूगु दु कि तराई मधेसया २ नं प्रदेश छगू बाहेक फुक्क प्रदेशय् मातृभाषा नं प्रादेशीक स्तरय् छयले फइगु अवस्थायात बन्देज यानात:गु दु । दकल्य् न्हापां ला २ नं. प्रदेश

छगू बाहेक मेगु फुक्क प्रदेशय् शासक वर्गय् प्रभाव दुगु ब्रम्हू जातिया राजनीतिक प्रभुत्व मेमेगु फुक्क समुदाययात त्यला तइगु कथं प्रदेशया संरचना जूगु थासय् मातृभाषायात प्रदेशया निगूगु प्रादेशिक भाषाया रुपय् छलये फइ धइगु तापा:गु हे खं जुल । मेगु खं थुकथं प्रदेशय् मातृभाषा छयलेगु लागि कानुन दयेके मानिगु जूगुलिं थुकथं कानुन दयेकेगु ज्यायात शासक वर्गया प्राथमिकता लाइ मखु । अले थुकथं कानुन हयेत तर्क आदिवासी जनजाति त:धंगु संघर्ष याये मानिगु अवस्था पिदनी ।

आदिवासी जनजातिया सरोकारया मेगु बुँदा धइगु धर्मनिरपेक्षता नं ख: । शासक पार्टीया शीर्ष नेतातय्सं धर्म निरपेक्षता धा:गु तर्क संविधानं लिक्का छवयेत त:धंगु कुत: या:गु ख: । तर अर्थे असन्तुष्ट जुयाचर्पिं आदिवासी जनजातित धर्मनिरपेक्षता खँव: तर्क लिकायेवल्य् मधेसी थारुथें हे विद्रोह जुइगु तायेका वकिल भाय् चाहिक्थें धर्मनिरपेक्षताया नं थ:गु अनुकूल हिन्दू राष्ट्र बास वइकथं परिभाषा थपे यात । म्हासूगु रंगयात परिभाषा बिउबल्य् ह्याउँगु रंग खनेदइगु म्हासूगु रंग धका: परिभाषित यायेथें थ्व संविधानं धर्मनिरपेक्षता धइगु हिन्दू राष्ट्र हे ख: धइगु आभाष जुइकथं परिभाषा तया जक धर्मनिरपेक्षता स्वीकार यात ।

थ्व संविधानय् मेगु आपत्तिया खं केन्द्रया द्विचक्र अधिकार अले प्रदेशयात म्हो जक अधिकार विया संघीयताया कार्यान्वयनयात असफल यायेगु नियत तया संविधान ह:गु दु । मेखे संविधान दुने हे खस आर्य धइगु ब्राम्हण, क्षेत्री, दशनामी धका: स्पष्ट परिभाषा नं घाका: नेपा:या मेमेगु समुदाय आदिवासी जनजाति, मधेसी व दलित धइगु संविधानय् दुमथ्या:गु जातीय समुदाय कथं विभेद जुइगु संकेत बिउगु दु । खस आर्य समुदायय् दुने ला:गु जातित जक संवैधानिक मेमेगु जातित धइपिं असंवैधानिक जुइगु कथं व:गु संविधानयात भी नेवा:तय्सं गुकथं स्वीकार याये फइ ? श्रोत: नेवा अनलाईन

ज्ञानबहादुर महर्जन नेवा:या हाइकु साहित्य/हाइकु

१. खया: जुल व
थ: छेंज:पिं लमंका
माला:ज्वी मलू

२. कत:खन वं
थ:धैपिं मखनेवं
अनाथ जुल

३. सत्यता दुने
न्त्याक्व हे सेवा या:सां
दैमखु सुवा:

४. सेवा धैगु हे
दुनुग:निसें वैगु
छगू भाव ख: ।

५. छक्का. पञ्जा ख:
राजनीति यायेगु
गरिवं मखु ॥

६. नेपा:मां खई
जनतां दु:ख सिया:
सुनां न्यनीगु ॥

ज्ञानबहादुर महर्जन 'नेवा:'

पाँगाय् भ्वँया म्हिचा दयेकेगु तालिम

रकारं फोहरया मू कारण हे प्लाष्टिक खः। प्लाष्टिकया कारणं हे वातावरण स्यंकाच्चन धैगु द्रपंतयाः स्वःनिगलयात प्लाष्टिक निषेधित लागा घोषणा यानाः प्लाष्टिक भोला छ्यले मदुगु नियम पिकया बिल। २०७२ साल बैशाख १ गतेनिसें लागु याःसां बैशाख १२ वःगु तःभुखाय् नं व ल्यूने लाःवंगु खः। आः भ्वखाय् व्वःगु न्याला दयेधुंकल। जनजीवन सामान्य रुपय् वःगु थें जुइधुंकल। आः हानं सरकारं प्लाष्टिक भोला छ्यलेगुयात कडा नक्सां प्रतिबन्ध तया हयाच्वंगु दु।

मनूतय् बजार वनीबलय् सामान न्याना याउँक भोला तया हयेगु बानी

जुइधुंकल। हानं व्यापारीतय् नं याउँक सामान बिइ दुगु भोला। आः थ्व प्लाष्टिक भोलाया पत्सा छु प्रयोग यायेगु धैगु खँय् यक्व विचार विमर्श जुयाच्वंगु दु।

पाँगा लागाय् फोहर मैला व्यवस्थापन याना वयाच्वंगु वातावरण संरक्षण समाज व पाँगा महिला बचत तथा ऋण सहकारी संस्थां थुकिया छगू न्हूगु उपाय पिकाःगु दु। प्लाष्टिक प्रतिबन्ध तयेमा धकाः माग याना वयाच्वंगु अन्तराष्ट्रिय गैर सरकारी संस्थात न्वभभल ऋषचअभि, धर्भएऋइ व दगिभ ९ध्वकतभ तय खबगिभ० नांगु संस्थाया ग्वाहालिं थ्वहे असोज ८ गते पाँगाया

कीर्ति मिनि मार्केटया उलेज्या

ज्वजलपा सम्वाददाता/किपू नगरपालिका वडा नं.३ टयांगलाफाँटय् किपूया ल्याय्महत जानाः कीर्ति मिनि मार्केट नामं छगू डेपार्टमेन्ट स्टोर चायेकूगु दु।

मोहन नखः व स्वन्ति लिक्क थ्यंकः वयाच्वंगु इलय् लाक्क उगु मार्केटया उलेज्या म्हिगः असोज ९ गते सन्चर वाः मार्केटया साहुतसैं बखुं ब्यय्का मंकाः उलेज्या यात।

अन दुने छें भुतु च्याकेत माःगु सामानत, फलफूल, फलफूलया जुस तरकारी पसः, दुरु धौ, बरफ मिइगु डेरी पसः, न्या, म्ये, बंगुर अले खाया ला मिइगु पसत, लिक्वयेर (सिलबन्दी

अय्ला मिइगु पसः) मस्तय् न्ह्यवःसा, व उपहार बिइगु सामान, लाकां, तयारी पोशाक नापं डेपार्टमेन्टल स्टोर यानाः नीनिगु (२२) पसः कवःत दु।

उलेज्याया लसताय् कीर्ति डिपार्टमेन्टल स्टोरय् इच्छि तकाया सामान न्याइपिन्त डिस्काउन्टया कुपन बिइगु नं यानाच्वंगु दु।

शान्त वातावरण, खुल्ला पार्किङ्ग यायेगु थाय् दुगु उगु मार्केटय् सवारी साधन ज्वना वनीपनिगु निति तसकं अपुइ।

मोहन नखः व स्वन्ति लिक्क वयाच्वंगु इलय् चायेकूगु उगु मिनि मार्केटया भविष्य बांलाइगु खने दु।

नेवाः ख्यः धुंकाः आः नेपाली ख्यलय् बय्बय् जुयाच्वंम्ह आशिष्मा नकःमि

नेपाली भाषाया सँकिपा व म्यूजिक भिडियोय् बय्बय् जू वन।

छुं सँकिपाय् खनेदःसां नं नकिं मय्जु आशिष्मा नकःमिया नितिं धाःसा आः म्यूजिक भिडियो हे चकाचक जुयाच्वंगु दु।

आः नकतिनि जक आशिष्मा नकःमियात कयाः संचार कःमि नविन गुरुङं छगू म्यूजिक भिडियो दयेकूगु दु।

सोमवाः हात्तीबन रिसोर्टय् गायक महेश थुलुङया ‘पलमै हसाँयौ’ बोलया म्येया म्यूजिक भिडियोय् नकिं मय्जु आशिष्मां मोडल निराजन प्रधाननाप मोडलिङ याःगु दु।

आशिष्मा नकःमि नं आः म्यूजिक भिडियोय् हे व्यस्त जुइम्ह नायिका कथं वयाच्वंगु दु। नेपाली म्यूजिक भिडियों यानाः नेपालभाषाय् तनावनाच्वंगु दु नकिं मय्जु आशिष्मा नकःमि।

आशिष्माया थौकन्हय् छगू नेपाली सँकिपाया ‘मेरो फिगर कोकाकोला...’ बोलया म्ये तसकं तसकं लोक ह्वानाच्वंगु दु।

सँकिपा ख्यः

न्त्यव्वम्ह ललेन्द्र शाक्य

नेपालभाषा संगीत ख्यःया नांजाःम्ह संगीतकार मनराजा नकःमिया तःधिकःम्ह म्स्याय् आशिष्मा नकःमि थौकन्हय् नेपाली म्यूजिक भिडियो व सँकिपा ख्यःया छम्ह व्यस्त नकिंया रुपय् वयाच्वंगु दु।

नेपालभाषा म्यूजिक भिडियो ख्यलय् नकिं जुया म्हितुं म्हितुं नेपालभाषा सँकिपा ख्यलय् दुहाँ वनाः अतिकं नांजाःम्ह नकिंया रुपय् स्थापित जुइधुंकूम्ह आशिष्मा नकःमि।

आः वया नेपाली म्यूजिक भिडियो व सँकिपा ख्यलय् नं बय्बय् जुयाच्वंगु दु थौकन्हय्। आशिष्मा नकःमि छम्ह म्येहालामि नं खः। जनकवि दुर्गालाल

श्रेष्ठया याकः च्वसाय् अले थःहे अबू मनराजा नकःमिया याकः लसय् आशिष्मा मचाबलय् पिदंगु मचा म्येचाः ‘नानू’ दुने आशिष्मा नकःमिं थौकन्हय्या नांजाःम्ह म्येहालामि विश्व नेपालीनाप म्ये हालादीगु दु।

अथेहे, वय्कलं भुखाय् लिपा भुखाय्या म्ये नं हालादीगु दु।

आशिष्मा नकःमि नेपालभाषा सँकिपा ख्यलय् दकले अप्वः नकिं जुया म्हितादीम्ह नकिं धाःसां छुं पाइमखु। आशिष्माया यक्व नेपालभाषाया सँकिपात दुसा नेपालभाषाया म्यूजिक भिडियो नं आपालं आपाः हे दु।

जब आशिष्मा अमेरिका वन, अले नेपालभाषा सँकिपा व म्यूजिक भिडियो ख्यलं तन। आः हाकनं आशिष्मा अमेरिकां नेपाः थ्यन, तर नेपालभाषायासिवें

किपूया न्हापांगु पत्रिका लूनिभाःपाखें ल्हयया ४२ दँ न्ह्यः पिदंगु चिनाखँ कःमि

श्री गोविन्द नवीन पुस्तकालय, किपू

कःमि जि, स्यंकःमि जि, मखु जि स्यंकःमि मखु, सिंयागु ज्या याइम्ह, सिकःमि जि।

दय्का स्यंकिम्ह मखु जि स्यंका दय्किम्ह खः जि सिंयागु ज्या याइम्ह सिकःमि जि।

दु जिके छुं भतिच मतिना, सःता च्वनि जिमि मां नं “अय् बाबु” धका

तर सः ताय्के मफु थ्व त्वाक त्वाक धुई धुई सः नं याना।

आःला छु बिचाः तकनं याय् मफय् धुंकल न्हेपु हे थर्कमान जुईक

सः वयाच्वनी न्ह्यावले त्वाक त्वाक धुई धुई।

मांया सः थुइके मफु जिं थुजागु चुस्वन सः धका वहे त्वाक त्वाक घुई घुई सः नं याना

न्ह्यावले वहे सबत वहे लँप्ची

जीवन न्ह्याना च्वनि वहे सः लिसें।

(चिनाखँय् चिनाखँय् बांलागु) – ने. सं. १०९३ या मोहनिया लसताय् नेपालभाषाया साहित्यिक मुना पौ लूनिभाः किपूया न्हापांगु पौ ज्ञानवहादुर महर्जन सागाः नं पिथना दीगु खः। पुलांगु साहित्य लुमंके कथं थन च्वसुत न्ह्यव्वया च्वना। न्हापा भीथाय् नेपालभाषां च्वइपिं यक्व दुगु खनेदु। आः उलि खनेमदु। सायद थःगु च्वसु पिथनेगु ह्वताः मदया जक खःला ? थ्वहे खँयात वा :चायेका ज्वजलपा वाःपौ नं साहित्य विधाः दुथ्याका यंकेगु आज्जु च्वनागु जुल –संपादक

किपुलिं पिदनाच्चंगु ल्वःकंह्वाःगु नेपालभाषाया ज्वज्वलपा वा:पौ
हाकनं पिदंगुलिं निरन्तरताया कामनायासैं

भित्तुना ! भित्तुना !! भित्तुना !!!

ज्वजलपा वा:पौ

दिलिप महर्जन पूर्व राज्यमन्त्री पाँगा, नमस्वा: किपू-९	प्रा.डा. हिरावहादुर महर्जन पूर्व उपकुलपति त्रि.वि. निखासी त्वा:, किपू-३	प्रा.डा. शिवशरण महर्जन मंगल त्वा:, किपू-३	प्रा.डा.रामकृष्ण महर्जन बाहिरी गां, किपू -१७
ई दुर्कमान महर्जन पाँगा इचाखेल किपू-१२	ई.गणेशवहादुर महर्जन नयाँबजार, किपू -३	रमेशमान महर्जन नि.पाँगा उच्च मा.वि. शहीदपथ:पाँगा, किपू-९	श्याम सुन्दर महर्जन प्रि.पाँगा उच्च मा.वि. शहीदपथ:पाँगा, किपू-९
कीर्तिपुर बहुउद्देश्यीय सहकारी संस्था लि. बहिरिगांव, किपू-१७	उमा महेश्वर बचत तथा ऋण सहकारी सं.लि नयाँबजार, किपू-१७	सिस्टमेटिक सेभिङ्ग एण्ड क्रेडिट को-अपरेटिभ लि. टाउनप्लानिंग, किपू-१७	स्तम्भ बचत तथा ऋण सहकारी सं.लि. लोकतान्त्रिक चोक, किपू-३
आजु बाघभैरव सेक्युरिटी सर्भिस लोकतान्त्रिक चोक, किपू-३	पद्म काष्ठपुर डेपार्टमेन्ट स्टोर लोकतान्त्रिक चोक, किपू-३	रुद्रवहादुर स्मृति प्रतिष्ठान लाय्कू, किपू -१	मनोज महर्जन के एण्ड एम टेलर्स, पाँगा, नमस्वा, किपू-९
इन्द्रलाल महर्जन फिट टेलर्स, नयाँबजार किपू-१७	राकेश महर्जन सालिक हार्डवयेर पाँगा, शहीदपथ, किपू-९	दिपक महर्जन ब्लू हेवन टेलर्स पाँगा, ध्वाकासी, किपू- ९	धर्म महर्जन काठमाडौं टेलर्स अमल्सि, किपू-१७
राज श्रेष्ठ पाँगा, नमस्वा: किपू-९	तेजमान बज्राचार्य त:जा फ: किपू-४	सरल गोपाल महर्जन थां बहा:, किपू-१	कृष्णहरि महर्जन अमल्सि, न्हूबजा:, किपू -१७
प्रयाग मान प्रधान त:ग:वपि, न्हूबजा:, किपू-१७	भीगु दिगु द्य: बाघ भैरव आयुर्वेदिक वास: नयाँबजार, कीर्तिपुर-१७	महन्त महर्जन त:ग:वपि, न्हूबजा:, किपू-१७	मखमल श्रेष्ठ प्र.गोरखनाथ मा.वि. ढोकासी टोल, किपू-१७

नेपालभाषाया उपन्यास

कीर्तिलक्ष्मी

—वासुपासा

झाघा

भांतां लं, उकिइ छवने जनिख चिनाव त्यातपुलिं पुयाव अले थव थवगु वोहलस लिउने घानातवगु बालागु तयाव खवगु ल्हाहातस धनुष व जवगु ल्हाहातसं बाला छपु ज्वनाव लायकुल दबुलि रक्षा याना च्वंपिं माहाँत दबुलिया पिखेरं दु ।

लायकुलिस दयापिं दुजलपिं छम्ह छम्ह यायां दबुलिस च्वंवइ । भचा लिपा काजि धनवन्त दबुलिस बुलुहुं थँहां वइ । अन च्वंपिं दुजलपिं सकलें दनाव हँनावना यानाव छेलं क्वछुइ । काजिं सकलसयातं फुत्तुंना दियेत ल्हाहात भाय यानाव थव नं फेतुना छुवइ ।

पलख लिपा जुजु बिज्यात धकाव लुखा पिवालं सुचं विइवं दबुलिस च्वंपिं सकलें दैनइ । जुजु बुलुहुं दबुलिस थहां बिज्याइ अले थवगु आशन पाखे बिज्यासे फेतुना बिज्याये न्ह्यव दँना च्वंपिं सकल दुजलपिन्त ल्हाहातं भाय यासे फेतुयेत उजं बियाव जुजु थव नं फेतुना बिज्याइ ।

“काजि थउँया थ्व सभा छुकिया नितिं ?” धकाव जुजु ज्ञानप्रभा न्यँना बिज्याइ ।

काजि भचा गम्भीर जुयाव तिइजक दँनिइ, ल्हाहात निपां विन्ती यानाव धाइ “महाराज किपु देसया सकल परजाया नुगलखँयात कयाव परजाया पाखें छगु खँ छुना हवगु दु ।”

“व छु खँ ?”

“क्षमा याना बिज्याये माल । थ्व खँ महाराजया भिं या वारे खव ।”

“थ्व देसया लानि थउँतक मदया च्वंगु हुनिं थनयापिं परजाया जीवन स्वां मदगु केवसं च्वँने थें म्हायापुया च्वँन हं”

“जुजु परजाया नितिं जुइ, लानिया नितिं मखु । छिमिसं छाय चिउताल काये मावगु दु ?”

“थ्व देसया उत्तराधिकारी (दँहँ) या लागिं खव महाराज ।”

“परजा बमलातसा जिगु उत्तराधिकारी नं सुला सुला बिसिउँ वँने मालिइ । उकिं जिगु उत्तराधिकारी हे थनया परजा जुइ ।”

धकाव धयाव जुजु ज्ञान प्रजा गम्भीर जुइ ।

“मनुख जन्म जुयाव न्ह्यवने जक मखु लिउने नं स्वयेगु बुद्धिमानी जुइ । गुँ गयेत नं छगु लिधंसा माव चिचि हाकलगु

घाँसया मा बा चिचि मागु सिमा सां ज्वँना थहां वने माव” धकाव ल्हाहात ब्वयेकिइ, धनवन्त काजि ।

“ल्हाहात म्हुल चिनव छिमिसं ज्वँनिइगु घाँस न्हायकं अले सिमाया कचाया पलिसा कंमा जुल कि छु याये ?”

“थ्व देसया उत्तराधिकारी कं व न्हायकं जुइ फइमखु महाराज । छायाधालसा थ्व देसया लागिं छलपोलया बुद्धि दयेका तवगु (छपतिं धस्वाकाव) छगु मखु (निपतिं धस्वाकाव) निगु नियम दु । बल्लावगु दबुलि परजा दबुलि, अले मेवगु लायकुल दबुलि । गुकिस परजाया निर्णय हे जुजुया निर्णय जुइ । थन थथे हनावना दुगु थासस कंमा व न्हायकं बुइगु थास मदु, महाराज !” लायकुल दबुलिया सकल दुलजतयगु ख्वालस खिउगु किचलं खने दया वइ । धनवन्त काजि दनाँ हे च्वँनिइ । जुजु काजिया ख्वाल स्वयाव तोलेहे जुया च्वँनिइ ।

धर्म संकटस लावम्ह जुजु बाध्य जुयाव धाइ(“आव छु जिं पर जाया वचन कथं व्याहा यायेमावगु जुलला ? धकाव न्यँना बिज्याइ ।

खुद्या

ल्यासे पुचलया नकिं कीर्तिलक्ष्मी, ल्यायम्ह पुचलया नायक वीर नरसिंहयात न्ह्यवने तथा हनावना कथं ल्यायम्ह पुचल व ल्यासे पुचल दँना च्वँनिइ । फुक्क मिसातय न्ह्यवने पाखे सँपोल हिना तइ, मिजंतय लं सुरुवाल अले तपुलि पुया तइ । म्हस जनिख चिना तइ । अथेतुं मिसातय पुतुलं हाकु पतासि वया छवने तुइसे च्वंगु जनिख । मिजंतय पलांचोया लाकां ।

लायकु चुकस जुया च्वंगु थ्व (धेधेवल्ला) कासासं जव ल्हाहातिस बालाथु ज्वँना च्वंपिं फुक्कसिया वोहलस लिउने बालाथु घाना फुक्कं गम्भीर मुद्रास च्वँना च्वंथासं निखेरया न्ह्यवने छम्ह प्रमुख नं दँना च्वँनिइ ।

जुजु ज्ञानप्रजा थव माहांनायक ब्वँना अन न्ह्यवने थ्यँनेवं अनया माहांनायकं जुजुयात हनावना याना देपा ल्हाहापाया छवने चुल्या दिका ल्हाहा ल्ह्वनिइ अले अनया पुचलं धनुकस बाला थु स्वाना आकास पाखे क्यँनिइ । थथे जुजुया सम्मान जुये धुनेवं हाकनं “थवपिं थवगु तालं च्वँ” धका धायेवं ल्हाहायागु तालं च्वँनिइ । अले जुजुया मिखा अचानक चतक्क च्वंम्ह, हिंसिदुम्ह वसन्तया वानकिम्ह कीर्तिलक्ष्मीया ख्वालनं जुजुया मिखा दिउ वँनिइ अले बुलुहुं न्ह्याना कीर्तिलक्ष्मीया लंया पुतुया च्वसं च्वंगु पुतु गथिस क्यंका तवगु धवो स्वानया छकचा स्वान लिकया, लिफल स्वया मिजं पुचल पाखे न्ह्यव्वइ । अले वीर नरसिंहया न्ह्यवने च्वँना देपा ल्हाहा पुइका “उखेर छिम्ह म्थ्याच थुखे काय ।” धका वीरनरसिंहयात क्यँनिइ ।

“थ्वला परिक्षाया लिचोल” धका विन्ती याइ । न्यायया न्ह्यवने दया यायेगु पाप खव । महाराज थउँ नं थुमिगु धनुक वाणया परीक्षा दु ।

ल्यासे पुचल व ल्यायम्ह पुचलया नायक, नकिं न्याय संगत कथं प्राप्त यागु मदुनि । “थौया परीक्षास सु न्हाप जुइ वहे नायक वहे नकिं जुइ” जुजु धयाम्ह सुयां जुइमखु । अथे जुयानं फुक्कसियां जुइ । दो दुसा क्षमा, तं चाया बिज्याये मते महाराज ! धका धाइ । तं नंला कतक मखु, थव हे तिनि । बिज्याहु धका ल्हाहा फाता पुइका परिक्षण थास जुजुयात बिज्याकिइ । अले जुजुया लिउ लिउ हनावना कथं ल्यायम्ह पुचल व ल्यासे पुचल उगु थासे थ्यँनिइ । अनया फुक व्यवस्था कुलवीर सरदारं याना सन्तरासि, खाइसि, भ्रमसि, पासि, भोगत्या, सुकास सलंसल यखाना तथा तइ । अनया उगु परीक्षाज्या नं सरदार कुलवीर जुउगुलिं जुजु थवगु थासस फेतुना बिज्यायेवं “न्हापालाक्क मिजं पुचलया परिक्षा जुइ “ धायेवं कथहनं थवगु परिक्षा क्यँनेत धनुक व बाला ज्वँना यखाया तवगु सिस कयेका परीक्षा बिइ । वयां लिपा वीरनरसिंह अन ल्यंदुगु खाइसि, चाकुसि, सन्त्रासिया सुकासं लाक्क कयेका कुतुका बिइ । अले थुगु कथं न्हाप लाम्ह जुइ वीरनरसिंह ।

वया लिपा मिसापुचलया लागिं सुकास खाया तवगु थास वनाव गोसाल खलकया नायक कुलवीरं “मिसा पुचलया परीक्षा प्रारम्भ जुइ” धकाव धायेव छम्ह छम्ह मिसां थव धवगु परीक्षा क्यँनिइ । अले लिपा कीर्तिलक्ष्मी धनुख व बालाथु ज्वँना अन ल्यंदुगु खाया तवगु सुयिपंगलं सि यात लिउने स्वयाव लिखतं धुनखया बालाथु सालाव खाया तवगु सुका चाना फुक्कं कुतुका बिइ । अले ग्वम्हसिनं गुलि गुलि कुतुकल निना स्वया यंकुवेलस दक्कले न्हाप कीर्तिलक्ष्मी व वीर सिंह हे जुइ ।

जुजु ज्ञानप्रजा मुसुकक न्हिलाव धनवन्त काजिया बोहले ल्हाहा तथाव धन्य यात काजि” धाइ । जितः मखु थ्व धन्य महाराज, थ्व धन्यवाद कीर्तिलक्ष्मी व वीर नरसिंहयात बिया बिज्याहुं । धका विन्तियाइ । “धन्य वीर नरसिंह” धया बिज्याइ । अले अन बुलुहुं जुजुयात वीरनरसिंहं दाम तथाव दर्शन याइ । “धन्य वीर नरसिंह” अले जुजुयात अभिवादन याना वीरनरसिंह लिहां वँनिइ । अर्नालि मुसुहुं न्हिलावं कीर्तिलक्ष्मी दां तथा नमस्कार याइ ।

“मिखा छंगु बाला बांला

धनुखया वाण

बालाथु तथा कयेका छवये ।

तायतिति वा ।”

धका जुजु ज्ञानप्रजां थवगु ल्हाहातस च्वंगु धवो स्वां कीर्ति लक्ष्मीया लंया पुतुस स्वचाका जुजु मुसुकक न्हिलिइ । अले कीर्तिलक्ष्मी व जुजुया ख्वाल थ्याउँसे च्वँना वइ । उगु थासं धनवन्त काजि थव म्हाच ब्वँना दबुलिं क्वहां वइ ।

व्यवहारिक जीवन न्ह्याकेत मदयेकं मगाःगु शिक्षा

नासः (न्वचू उद्घोष व एफ एम संचालन कला)

न्वचू कला :—

उकिया नितिं रोमन लिपिं डब्लू वा एम आकारं स्वयेमाः । यदि ढलंढःम्ह मनूत दुसा मिखा डब्लू व एप आकार जुइक जक स्वयां मगाः छयं नं भच्चा भच्चा उगु हे आकरं बुलुहुं बुलुहुं स्वाभाविक कथं संकाः न्वंवायेमाः । अले ल्हाः नं स्वाभाविक जुइ संकेमाः ।

म्ह नं स्वाभाविक जुइक तयेमाः । न्वंवायेगु इलय् हाकूगु चस्मा तये मजिउ । छायाकि हाकूगु चस्मा तलकी मिखाग्वः खने दइमखु । अले मिखां नं यक्व हे धयाच्वंगु दइ । अथे हे न्वंवाये भ्वलय् माइकयात नं ध्यान बिइमाः ।

भाषण बिइगु इलय् याये मजिउगु खँ

१) ग्वसाःखलःया ब्यान व विषय वस्तु स्वस्वं विषय वस्तु नाप नापं ग्वसाः खलया नां कायेगु गबलें याये मजिउ ।

ब्यानरय् स्वया विषय वस्तु व ग्वसाः खलःया नां धायेगु यात धाःसा छुं नं कथंया तयारी याना मवःम्ह नापं ग्वसाः खलःनिसें विषयवस्तु तकं मसिउम्ह वक्ताया रुपय् दर्शकतय्सं थुइकी ।

२) थःसिवें न्हयःयापिं वक्ततय्सं तःगु खँयात समथून याना थःगु खँ छुं नं मदु धाधां ताःहाकः न्वंवाये मजिउ । मूल रुपं थःगु खँ तयेगु मयासे मेपिन्सं न्वंवाःगु खँयात जक लिसा कया न्वंवाये मजिउ ।

३) दबुलिइ थाहां वनेवं हे उद्घोषकं ई बियादीगुलिं धकाः सुभाय् बिइगु ज्या याये मजिउ ।

उगु ज्याभ्वःया ग्वसाः खलकं ई बिउगु धकाः थुइकेमाः ।

४) दबुलिइ दुपिं सभाअध्यक्षनिसें फुक्क वक्ता व मूपाहां सु सु खः फुक्कसिगु नां नापं पद धया सम्बोधन याना च्वनेमाःगु अवस्था मदु । ज्याभ्वलय् सहभागीपिन्सं इमिगु पद व नां उद्घोषकाखें हे लगातार रुपं न्यनाच्वंगु दु धकाः थुइकेमाः ।

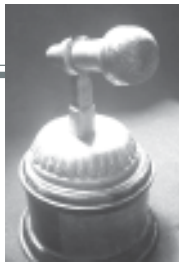
उकिं समग्रताय् सभाअध्यक्ष, मूपाहां, पाहां नापं ज्याभ्वलय् सहभागीपिं सलकसित मंकाः कथं सम्बोधन यायेगु बांलाइ । दबुलिइ च्वपिनिगु नां जक कया च्वनेगु अवस्थाय् ई यक्व वनी धकाः थुइकेमाः । सुना गुगु कथं न्वंवायेगु ? ज्याभ्वलय् सुनां गुगु कथं न्वंवायेगु धकाः विषय तसकं महत्वपूर्ण खः । न्वंवाये

न्हयः दक्ले न्हापां स्वकुमिपिन्त सम्बोधन यात धाःसा बांलाइ । अले दबुलिइ च्वपिन्त सम्बोधन यायेगु धाःसा औपचारिकता जक बिउसा बांलाइ ।

लसकुस न्वचू

लसकुस न्वचू अर्थात लसकुस भाषण बिइम्ह मूल रुपं अन सहभागी सकलसित ग्वसाःखलकं लसकुस यायेगु नाप नापं ज्याभ्वलय् दइगु थीथी वक्ताया आकर्षणनिसें मेमेगु छु छु आकर्षण दु व न्हयथना सकलसित ज्याभ्वलय् अन्तिम इलय् तकं च्वनेत तयार जइक न्वंवायेगु खः ।

अले लसकुस न्वचू बियादीम्ह स्वयम थःगु फरक धापू तयाः वक्ता जुइगु नितिं धाःसा मखु धकाः थुइकेमाः । लसकुस न्वचू दक्ले न्हापां बिइगु खः ।

सुभाय् न्वचू

सुभाय् न्वचू अर्थात धन्यवाद न्वचू बियादीम्ह धाइम्ह ग्वसाःलखःयाम्ह हे जुइ । उकिं अन वःगु खँयात समर्थन वा विरोध यायेगु मखु बरु उगु ज्याभ्वलय् ग्वहालि यानादीपिंनिसें सहभागी जुयादीपिं सकलसित सुभाय् वइगु खः । प्रत्यक्ष व अप्रत्यक्ष रुपं ग्वहालि यानादीपिन्त सुभाय् बिइगु खः । गुकिं याना मेमेगु ज्याभ्वलय् नं अज्वःगु हे कथं ग्वहालि वइगु कथंया वातावरण ब्वलकंकेत नां कायेमाःसा नां कया जूसां सुभाय् बिइगु ज्या यायेमाः । ज्याभ्वः औपचारिक रुपं क्वचाःगु घोषणा जुइ न्हयः सुभाय् न्वचू बिइगु खः ।

श्रीकृष्ण महर्जन

सभाअध्यक्षया न्वचू

सभाअध्यक्ष ग्वसाःखलःया नायः वा प्रमुख जुइगु खः । अले सभा अध्यक्षं ज्याभ्वःया निष्कार्ष पिकायेगु खः । अन वःगु खँयात निष्कर्षया रुपय् चीहाकलं धायेगु खः । अले औपचारिक रुपं ज्याभ्वः क्वचाःगु घोषणा यायेगु खः । मू वक्तां न्वंवाये धुनेवं हे अप्वः याना मनूत दना वनीगु अवस्थायात ध्यानय् तथा सभाअध्यक्षं थःगु आषण गृहणया भ्वलय् हे विषयवस्तुयात उत्थान यायेगु कथं छत्वाःचा न्वंवायेगु नं याः । लिपा सभा क्वचाल धकाः जक औपचारिकता बिइगु कथं अथे न्हापा हे न्वंवायेगु नं यात धाःसां छुं पाइमखु । कथंहं....

बाघभैरव बहुउद्देशीय सामुदायिक भवन दयेकेगु खँय्

सामुदायिक भवन दयेकेत मगा:गु आर्थिक सहयोग जनतां याइगु आशा दु- सुद्ध महर्जन

ज्वजलपा सम्वाददाता/

थौकन्हय् किपुली बाघभैरव देगल्य् दुने दुहाँ वनीपिं मनूतय्गु मिखा देग:या उत्तरपाखे च्वंगु प:खालय् खायात:गु फ्लेक्स बोर्डय् भ्वाट्ट मिखा वनी । उगु थासय् छपा: त:पा:गु फ्लेक्स बोर्ड खाया त:गु दु ।

गुगु फ्लेक्स बोर्डय् अन बाघभैरव बहुउद्देशीय सामुदायिक भवन दयेकेगु धका: नक्सा छपा: नं तया: त:गु दु ।

उगु फ्लेक्स बोर्डय् भवनया नक्सा नापं उकिया लम्बाई चौडाई तयात:गु दु ।

पुर्व पश्चिम लम्बाई ३५ मिटर व्या: १३ मिटर । व भवन दयेकेगु निती अनुमानित लागत रु.५९,३९,६४८/ तका तयात:गु दु । थ्व योजना बाघभैरव व मन्दिर गुठी व्यवस्थापन समितिं तया:त:गु ख: ।

थ्व खना: यक्व मनूतसें ज्वजलपा वा:पौयात थुकिया बारे सतय तथ्य खँ

पित हयेत इनाप यात । इमिके हे निं न्हापा इमिगु विचा: कया । थ्व भवन दयेके ज्यूला कि मज्यू ? थ्व भवन दयेका छु स्यनी ? छु भिनी ?

गुलिसें धाल “न्हापा किरण विद्यालयया भवन दुगु । व भवनं याना: बाघभैरव देग: कलंकीपाखें खनेमदु । बाघभैरव परिसर ख्युंसे च्वं धका: छुं म्वा:गु भवन पिइके बिल । आ: हानं वहे थासय् भवन दयेकेत सन थ्व ला पाय्छि मजुल नि ।”

“थ्व जग्गा कीर्तिपुर माध्यमिक विद्यालयया जग्गा ख: । वयाके न्यना: वयागु स्वीकृति कया: दयेके त्यंगु ख:ला ?” धका: नं जिज्ञासा त:पिं दु ।

थ्व खँयात कया: बाघभैरव मन्दिर गुठी व्यवस्थापन समितिया नायो सुद्ध महर्जननाप जूगु छत्वा:चा खँ थन न्ह्यव्वया च्वना ।

थ्व भवन गपाय् जा: याना: दयेकेगु जुइ ?

सुद्ध-“थ्व भवन प:खालं पिने छतज: याना: दयेकेगु ख: । देग: कीगु खतँ प:खा स्वया: थाहाँ वयेगु मखु ।”

थ्व भवन दयेकेत करिव ६० लख धेवा तुइगु खनेदु । थ्व धेवा सुनां विइ ? नगरपालिका, भवन विभाग, गुठी संस्थान ? गुगु कथं धेवाया व्यवस्था जुइ ?

—“बाघ भैरवया ख्वा:पा दयेकाबल्य्ला सुं नं सरकारी संस्थातसें ग्वाहालि मव्यू । जनस्तरया ग्वाहालिं हे दयेकागु ख: । आ: नं छुं सरकारी निकायनं ग्वाहालि विइ धइगु अवस्था मदु । अबल्य् दुहाँव:गु धेवा मध्ये २८ लख धेवा मुंका: बैकय् तयातयागु दु । वहे धेवा थुकी खर्च यायेगु मगा: मचा:गु जनस्तरं ग्वाहालि कया: दयेकेगु आजु दु ।”

थ्व जग्गाला कीर्तिपुर माध्यमिक विद्यालय यागु धा:गु दु ? छुं स्कुलनाप सल्लाह साहुति याना: थ्व योजना दयेका दियागु ख:ला?

थ्व जग्गा कीर्तिपुर माध्यमिक विद्यालय यागु मखु । बाघ भैरव गुठीया हे जग्गा ख: । उकिं स्कुलयाके न्यनाच्वनेमा:गु जरुरत मताय्का: छुं नं सल्लाह साहुति मयाना नि ।

न्हापा थ्व थासय् किरण विद्यालय चायेका त:गु ख: । किरण विद्यालय हे कीर्तिपुर माध्यमिक विद्यालय जूगुलिं किरण विद्यालयया जग्गा स्वत: कीर्तिपुर मा.वि.यागु जुल धयाच्वंगु दु ।

स्कुल चायेकेत थाय् मदया: न्हापा बियात:गु खइ । तर आ: की.मा.वि. च्वनाच्वंगु जग्गा नं ला सार्वजनिक जग्गा हे ख: । आ: वयात थ्व जग्गाया जरुरत मन्त उकिं बाघभैरव गुठियागु हे जुल । थ्व जग्गा बाघभैरव गुठियागु हे ख: धइगु लालपुर्जा या छुं कथंया प्रमाण दु ला ?

लालपुर्जा ला मदु । तर न्हापाया बंशावली, टिपोट, लालमोहरय् उल्लेख जुयाच्वंगु दु । बाघभैरव परिसरय् ला:गु जमिन बाघभैरवयागु हे जुइ नि मखुला ?

देग:या पश्चिम पाखे नित जा:गु सामुदायिक भवन द हे दु । व भवन दय्क दय्कं हानं मेगु भवन छाया माल ?

सुद्ध लिस: विइ न्ह्य: हे स्थानीय वीर नाराण नापित बिल- च्वय् भ्वय् नया: गबलें गबलें गिलास कुतका हइ । गुलिसें च्वं ल्हा: सिला:हइ । अथे याइबल्य् छ:चाह्य् वइपिन्त लाना: कच कच नं जुइगु या: । उकिं देगलं पिने थ्व भवन दयेकेगु सल्लाह जूगु ख: ।”

“ख: थ्व प:खा पिने भवन दयेकेवल्य् छ:याथाय् देके वइपिन्त छुं हे डिस्टर्ब जुइमखुगु तायेका थ्व आजु ज्वना ख: ।” सुद्ध धाल ।

अनं लिपा थ्व सम्वाददात की.मा.वि. न्यनेकने यायेत स्वायाबल्य् बकरिद ईदया विदा जुया: स्कुल मचा: । वहे स्कुलया छम्ह मास्टर अले न्हापाया जनप्रतिनिधि हिरावहादुर महर्जन

नापलाना न्यनेकने यानाबलय् वय्कलं धयादिल, “व भवन दयेकीगु धका:ला जिं न्यना: तर इमिसं स्कुललिसे छुं कथंया स्वापु त:गु मदुनि । व जग्गा स्कुलयागु हे ख: । स्कुलयाके व जग्गाया मालपोत कार्यालयनं बिया: त:गु लालपुर्जा हे दु । वहे लालपुर्जा दुगुलिंला वहे थासय् क्वय् भुखाचं पिडितपिन्त सीआईयुडीं टहरा दयेका तयात:गु दु । व टहरा दयेकात:गु वापत वं स्कुलयात भाडा विइ धका: उखुन्हु तिनि एगिमेन्ट जुल । मालावन धा:सा लालपुर्जाया फोटोकपि बिइत तयार दु ।”

निम्हेसियागु खँ न्यनाबलय् निथी हे खँ बल । की.मा.वि. भवन दयेके विइगु पक्ष मदु । बाघभैरव गुठी भवन दयेकेगु पक्षय् दु । स्कुल नं किपुया हे सार्वजनिक स्कुल ख: । बाघभैरव गुठी नं किपूया हे सार्वजनिक ख: । निम्हेसिया सल्लाह साहुति याना: दयेकेगु वा मदयेकेगु वा गन थासय् दयेकेगु धका: निर्णय या:सा बांलाई थें च्वं ।

कविता/चिनाखँ –

भी नेवा:तय्त् छु मा: ?

ज्ञानेन्द्ररत्न बज्राचार्य

यँ,

भी नेवा:तय्त् छु मा: छुं नं म्वा: !

नेवा:तय्त् छु मा: छुं नं म्वा:

कुर्सि नं म्वा: पद नं म्वा:

नेवा: धायेका: जुइ नं म्वा:

सिना ज्यासना थुनां चुइक जूसां

दबूया क्वसंच्वना लापा थायेदयेवं गा: ॥

नेवा: तय्त् छु मा: छुं नं म्वा:

मांभाषं च्वये नं म्वा: व्वने नं म्वा:

सयेके नं म्वा: सिइके नं म्वा:

थ:मस्तय्त् बापा:च्या:गु खस भाय् स्यना:

थ:गु हैसियत स्वया: नं उप्क: फिइस पुले दयेवं गा: ॥

नेवा: तय्त् छु मा: छुं नं म्वा:

संस्कृति नं म्वा: नख:चख: नं म्वा:

छयं धस्वाकेफइगु छें नं म्वा:

वनेज्या लजगालय् बुलुहुँ हे का: व:सां

चुपचाप सदां धौफिनाच्वने दयेवं गा: ॥

नेवा: तय्त् छु मा: छुं नं म्वा:

नेवा: पहिचान नं म्वा:

स्वायत्तता स्वशासन नं म्वा:

प्यखेरं नेवा:तय्गु अन्यायया स: थ्व:सां

ताख्वाय् जुया: मता:पह: यानाच्वनेदयेवं गा: ॥

नेवा: तय्त् छु मा: छुं नं म्वा:

दाजु किजा नं म्वा: थ:थिति नं म्वा:

ज:ला: ख:ला: नं म्वा:

थ:कत: कत: थ: नाला:

खिचा ल्वाये थें ल्वाये छता जक सयेवं गा: ॥

नेवा: तय्त् छु मा: छुं नं म्वा:

सत्यता नं म्वा: तथ्यता नं म्वा:

इमान्दारीता नं म्वा:

भंग: ल्हाइपिं नेतातय्त् सदां

द्य: समान आगमय् तया: पुजा यायेदयेवं गा: ॥

नेवा: तय्त् छु मा: छुं नं म्वा:

थ:तमा:गु हक, अधिकार नं म्वा:

ह्यूपा: नं म्वा: छुं छुं हे म्वा:

बाबुचा, बाउचा हे जक जुया: छछा: छपे चूलायेदयेवं गा:

।सुभाय् ॥

चिबाखं-बाखं

सौरभ शाक्य, ख्वप

व छम्ह बाखं च्वमि । वं बाखं च्वयेत प्लट मालाच्वंगु ख्या जाल ला चुरोस हे न्यापु ला साले धुंकल । च्या कोठाय् ह हं तिरि मयजु हिचाया पला: छयूगु वं चा । वं कापीइ आख: प्यंग:हे किइमफु, धाये धो छथो तक सालेफूगु मखुनि । व हिमिचाल, व तसकं निराश जुल । स्वले मनय् खँ दासिव:गु गथे बाखंनय् मा:हने मफूत धयानि ! वं बाखं च्वये फइ मखुत ला ? थ:गु बाखं यात्रा क्वचाल ला ?

थजा:गु मनय् खँ ल्हाकु ल्हाकु वं च्वसाय् पुसा तयेत सन, कापी भ्यार र खुयेत स्वल, उबले हे बाखंमिया न्ह्य:ने बाखं दंवल भ्वास्याहाँ ।

“का च्व:जिगु बाखं ! जि मिहग: जा ईलय् ताना मव्यू धका: कला:चित सितुपातु वंका दाया, हेरामायाचिगु सुलिमय वना जुक्क त्वना: । जि हेरामाया नापं लसपस याना मय:मय: धायेका, जि बलात्कारी ख: । अयनं समाजय् देशय् भिम्ह, सोफ्राम्ह, सोपितपिडित पं लिन च्वइम्ह प्रगतिसिल च्वमि, जि मिसा समानताया पक्षपाती ! जिं धर्मचिया छें, वू थ:गु याना: कया: थौं धर्मचा फल्वा बाय् लात ! धर्मचा फल्वाय् च्वना थ:गु गरीबी उला: जित: लाक्व: सर । बियाच्वन वैं थें हाला: । जिं वया:गु छें बाल बिया मोजयाना च्वना । थजा:गु प्लट यक्व: दु जिके, ल्या खानां साध्य मजू ! का च्व:, च्वये फूला छं ? आँट दुला छंके ?”

वं माने बाखंमि वं धा:गु खँ न्यने मफूत, निपा ल्हातिं न्हायपं तित “जिं गथे च्वये जिगु थ:गु बाखं ! जिं गथे आख:ग्व: किइ थ:गु कुकृत्य ! मफु मफु ॥वरु स्यानावी जिं थ:गु बाखंयात” मचायक वया:गु स: चिलाये दन । बाखं अननं खने मदयावन ।